

طرح دوره نظری و عملی (Course Plan)

نام درس: پاتولوژی جغرافیایی ایران (شماره درس: ۴۱۳۳۲۷)	
سال تحصیلی: ۱۴۰۵ - ۱۴۰۶	نیمسال تحصیلی: اول
گروه آموزشی: اپیدمیولوژی و آمار زیستی	فراگیران: دانشجویان کارشناسی بهداشت عمومی
روز برگزاری کلاس: سه شنبه ها	ساعت و مکان برگزاری کلاس: ۸:۰۰ تا ۱۰:۰۰
تعداد و نوع واحد (نظری/عملی): ۲ واحد نظری	دروس پیش نیاز: ندارد
نام مسئول درس: دکتر آسیه منصوری	آدرس دفتر: دانشکده بهداشت/ گروه اپیدمیولوژی و آمار
سابقه تدریس: ۱۳ سال	
تلفن: ۰۳۱۳۷۹۲۳۲۵۴	ساعت و روزهای تماس: شنبه ها: ۱۲:۳۰ تا ۱۴:۰۰
Email: mansouri.arn@gmail.com	

شرح درس

آشنایی دانشجویان با بیماریهای بومی مناطق مختلف ایران اهمیت بسیاری دارد. در این درس دانشجویان بیماریهای شایع مناطق مختلف و ویژگیهای اپیدمیولوژیک این بیماریها را در اقلیمهای ساحلی، معتدله، کوهستانی و مناطق کویری خواهند شناخت و ارتباط شرایط اکولوژیکی با سلامت جامعه را فراخواهند گرفت.

هدف کلی درس

- آشنایی دانشجویان با بیماریهای بومی مناطق مختلف ایران

اهداف اختصاصی

حیطه شناختی

فراگیر در پایان درس بتواند:

۱. مفاهیم و کاربردهای پاتولوژی جغرافیایی را تعریف و توضیح دهد.
۲. اقلیمهای هفت گانه کشور را نام برده و بیماریهای شایع مرتبط با هر اقلیم را شناسایی کند.
۳. اجزای مؤثر بر شکل گیری اقلیم را توضیح داده و ارتباط آنها را با سلامت انسان تحلیل کند.
۴. مفاهیم بیماریهای بازپدید، نوپدید و ناپدیدشده را تعریف کرده و نمونههای مهم آنها در ایران و جهان را بیان کند.
۵. پدیده ال نینو را توضیح داده و تأثیرات احتمالی آن بر سلامت انسان را تحلیل کند.
۶. تأثیر سفرهای بین المللی بر سلامت و انتشار بیماریها را توضیح دهد.
۷. انواع آلودگیهای محیطی و پیامدهای آنها بر سلامت انسان را شناسایی و تحلیل کند.
۸. مفهوم خوشه ای شدن بیماریها را توضیح داده و عوامل مؤثر بر شکل گیری خوشه های بیماری را بیان کند.
۹. انواع نقشه های مورد استفاده در ترسیم و نمایش وقایع سلامت را شناسایی و کاربرد هر یک را توضیح دهد.

حیطه مهارتی

فراگیر در پایان درس بتواند:

۱. اطلاعات جغرافیایی و اقلیمی مرتبط با یک بیماری را جمع آوری و دسته بندی کند.
۲. بر اساس ویژگیهای اقلیمی، الگوی احتمالی بروز بیماریهای شایع در یک منطقه را شناسایی کند.

۳. ارتباط میان عوامل اقلیمی و پیامدهای سلامت را با استفاده از داده‌ها و شواهد موجود تحلیل کند .
۴. موارد بازپدید، نوپدید و ناپدید بیماری‌ها را در یک منطقه یا جمعیت مشخص شناسایی و طبقه‌بندی کند .
۵. تأثیر یک پدیده اقلیمی مانند ال‌نینو را بر الگوی بروز بیماری‌ها با استفاده از اطلاعات موجود بررسی کند .
۶. عوامل خطر مرتبط با سفرهای بین‌المللی و آلودگی‌های محیطی را شناسایی و در قالب یک مورد واقعی تحلیل کند .
۷. الگوی خوشه‌ای شدن یک بیماری را از روی داده‌های مکانی یا زمانی شناسایی و تفسیر کند .
۸. نقشه مناسب برای نمایش یک واقعه سلامت را انتخاب و اطلاعات مربوط به آن را به‌صورت صحیح روی نقشه نمایش دهد .
۹. از اطلاعات اقلیمی، محیطی و جغرافیایی برای تفسیر الگوی توزیع بیماری‌ها استفاده کند .

حیطه نگرشی

فراگیر در پایان درس:

۱. اهمیت نقش عوامل جغرافیایی و اقلیمی در سلامت جامعه را درک و نسبت به آنها حساسیت نشان دهد .
۲. نسبت به تأثیر تغییرات اقلیمی و محیطی بر سلامت انسان احساس مسئولیت کند .
۳. اهمیت پایش و شناسایی به‌موقع بیماری‌های نوپدید و بازپدید را بپذیرد .
۴. نسبت به پیامدهای بهداشتی سفرهای بین‌المللی و ضرورت رعایت اصول پیشگیری در سفر نگرش مسئولانه‌ای نشان دهد .
۵. اهمیت حفاظت از محیط‌زیست و کاهش آلودگی‌های محیطی را در ارتقای سلامت فرد و جامعه درک کند .
۶. اهمیت استفاده از شواهد و داده‌های جغرافیایی در تصمیم‌گیری‌های سلامت را بپذیرد .
۷. نسبت به شناسایی و گزارش به‌موقع خوشه‌های بیماری و وقایع غیرمعمول سلامت، احساس مسئولیت حرفه‌ای نشان دهد .
۸. به همکاری بین‌رشته‌ای در بررسی ارتباط میان محیط، جغرافیا و سلامت انسان توجه و تمایل نشان دهد.

منابع

- پاتولوژی جغرافیایی ایران - دکتر زردشت هوش ور
- پاتولوژی جغرافیایی ایران - دکتر عبدالرضا صلاحی مقدم
- کتاب جامع بهداشت عمومی - جلد ۲ - دکتر حسین حاتمی و همکاران
- آخرین دستورالعمل‌های پیشگیری و کنترل بیماری‌ها - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- مطالب علمی معتبر از مقالات و گزارشات مستند روز دنیا

شیوه تدریس

سخنرانی و اسلاید، بحث در کلاس، پرسش و پاسخ، ارائه توسط دانشجویان

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی

انجام تکالیف تعیین شده در طول ترم : ۲ نمره، ارائه‌های کلاسی: ۲ نمره، امتحان کتبی پایان ترم : ۱۶ نمره

سیاست مسئول دوره در مورد برخورد با غیبت و تاخیر دانشجو در کلاس درس

به ازای هر غیبت (در صورت مجاز نبودن) به میزان ۰.۲۵ از نمره نهایی دانشجوی کسر می گردد. حضور فعال در تمام جلسات امتیاز دارد.

مسئولیت های فراگیران

- حاضر شدن در کلاس قبل از مدرس
- حضور فعال در کلاس و شرکت در بحثهای کلاسی
- رعایت نظم و انضباط عمومی
- مطالعه دروس تدریس شده در جلسات کلاسی
- انجام تکالیف کلاسی شامل تمرین های واگذار شده و ارائه مباحث مورد نظر استاد درس

تاریخ امتحان میان ترم : برگزار نمی شود

تاریخ امتحان پایان ترم: ۱۴۰۵/۱۱/۱۵

سایر تذکرات مهم برای دانشجویان

- در صورتی که به هر دلیلی آلودگی هوا، بارندگی و ... امکان برگزاری جلسه حضوری وجود نداشته باشد، جلسه به صورت آنلاین/آفلاین برگزار خواهد شد.
- استفاده از تلفن همراه در کلاس، ممنوع می باشد.
- گفتگو دانشجویان با یکدیگر، حین سخنرانی مدرس یا ارائه دانشجو ممنوع می باشد.
- ساعت و تاریخ امتحان کتبی، مطابق با تقویم آموزشی دانشکده می باشد. در صورت نیاز به تغییر، با موافقت آموزش دانشکده بهداشت، تغییر بلامانع خواهد بود.

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس: پاتولوژی جغرافیایی - فراگیران: دانشجویان کارشناسی بهداشت عمومی - نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۶

ردیف	تاریخ	ساعت	عنوان	مدرس	آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس
۱	۱۴۰۵/۰۷/۰۷	۸:۰۰ تا ۱۰:۰۰	تعاریف پاتولوژی جغرافیایی، تاریخچه، وجوه مشترک و افتراق آن را با پزشکی جغرافیایی، اهداف و قلمرو پاتولوژی جغرافیایی	دکتر منصوری	-
۲	۱۴۰۵/۰۷/۱۴	۸:۰۰ تا ۱۰:۰۰	بیماریهای شایع در مناطق ساحلی دریای خزر- بخش غربی و مرکزی	دکتر منصوری	مطالعه جلسه قبل-ارائه نتایج مربوطه به تکلیف جلسه قبل
۳	۱۴۰۵/۰۷/۲۱	۸:۰۰ تا ۱۰:۰۰	بیماریهای شایع در مناطق ساحلی دریای خزر- بخش شرقی	دکتر منصوری	مطالعه جلسه قبل-ارائه نتایج مربوطه به تکلیف جلسه قبل
۴	۱۴۰۵/۰۷/۲۸	۸:۰۰ تا ۱۰:۰۰	بیماریهای شایع در مناطق ساحلی خلیج فارس و دریای عمان - بخش غربی	دکتر منصوری	مطالعه جلسه قبل-ارائه نتایج مربوطه به تکلیف جلسه قبل
۵	۱۴۰۵/۰۸/۰۵	۸:۰۰ تا ۱۰:۰۰	بیماریهای شایع در مناطق ساحلی خلیج فارس و دریای عمان - بخش شرقی		مطالعه جلسه قبل-ارائه نتایج مربوطه به تکلیف جلسه قبل
۶	۱۴۰۵/۰۸/۱۲	۸:۰۰ تا ۱۰:۰۰	بیماریهای شایع در مناطق کوهستانی و کوهپایه ای و صحرایی	دکتر منصوری	مطالعه جلسه قبل-ارائه نتایج مربوطه به تکلیف جلسه قبل
۷	۱۴۰۵/۰۸/۱۹	۸:۰۰ تا ۱۰:۰۰	تأثیرات مهمترین عوامل اقلیمی بر روی بدن انسان(ارتفاع، فشار هوا)	دکتر منصوری	مطالعه جلسه قبل-ارائه نتایج مربوطه به تکلیف جلسه قبل
۸	۱۴۰۵/۰۸/۲۶	۸:۰۰ تا ۱۰:۰۰	تأثیرات مهمترین عوامل اقلیمی بر روی بدن انسان (گرما، سرما و رطوبت - سازگاری اقلیمی و محیطی)	دکتر منصوری	مطالعه جلسه قبل-ارائه نتایج مربوطه به تکلیف جلسه قبل
۹	۱۴۰۵/۰۹/۰۳	۸:۰۰ تا ۱۰:۰۰	پاتولوژی بلایای طبیعی	دکتر منصوری	مطالعه جلسه قبل-ارائه نتایج مربوطه به تکلیف جلسه قبل

۱۰	۱۴۰۵/۰۹/۱۰	۸:۰۰ تا ۱۰:۰۰	بازپدیدى؛ نوپدیدى و ناپدیدى بيماريها، پديده ال نينو، اثر تغييرات آب و هوايى بر سلامت	دکتر منصوری	مطالعه جلسه قبل-ارائه نتایج مربوطه به تکلیف جلسه قبل
۱۱	۱۴۰۵/۰۹/۱۷	۸:۰۰ تا ۱۰:۰۰	تجمع بيمارى ها در مکان و زمان(خوشه اى شدن بيمارى ها)	دکتر منصوری	مطالعه جلسه قبل-ارائه نتایج مربوطه به تکلیف جلسه قبل
۱۲	۱۴۰۵/۰۹/۲۴	۸:۰۰ تا ۱۰:۰۰	انواع نقشه هاى مورد استفاده براى ترسيم وقايع سلامت، کاربردهاى سيستم اطلاعات جغرافيايى و سيستم موقعيت ياب جغرافيايى در بررسى هاى بهداشتى	دکتر منصوری	مطالعه جلسه قبل-ارائه نتایج مربوطه به تکلیف جلسه قبل
۱۳	۱۴۰۵/۱۰/۰۱	۸:۰۰ تا ۱۰:۰۰	سفرهاى بين المللى و تاثير آن بر روى سلامت	دکتر منصوری	مطالعه جلسه قبل-ارائه نتایج مربوطه به تکلیف جلسه قبل
۱۴	۱۴۰۵/۱۰/۸	۸:۰۰ تا ۱۰:۰۰	پديده ريزگردها و توفانهاى گردوغبار	دانشجویان	مطالعه جلسه قبل-ارائه نتایج مربوطه به تکلیف جلسه قبل
۱۵	۱۴۰۵/۱۰/۱۵	۸:۰۰ تا ۱۰:۰۰	بحران خشک شدن تالابها و درياچهها (اروميه، شادگان، هامون):	دانشجویان	مطالعه جلسه قبل-ارائه نتایج مربوطه به تکلیف جلسه قبل
۱۶	۱۴۰۵/۱۰/۲۲	۸:۰۰ تا ۱۰:۰۰	آلودگى آب و خاک به فلزات سنگين :بررسى مناطق مجاور صنايع و معادن (مثل سرب و روى زنجان يا صنايع پتروشيمى عسلويه و ماهشهر).	دانشجویان	مطالعه جلسه قبل-ارائه نتایج مربوطه به تکلیف جلسه قبل
۱۷	تاريخ توافقى با دانشجويان	۸:۰۰ تا ۱۰:۰۰	پاتولوژى جغرافيايى بيمارى هاى غيرواگير سرطان مری و معده در کمر بند خزر/شمال شرق :بررسى عوامل خاکی، نيترات آب، چای داغ و ژنتیک جمعيت در گلستان و اردبيل . سنگهاى مجارى ادرارى و کليوى (Urolithiasis) کمر بند سنگ کليه در ايران، رابطه سختى آب و اقليمهاى گرم و خشک جنوب/مرکز.	دانشجویان	مطالعه جلسه قبل-ارائه نتایج مربوطه به تکلیف جلسه قبل